

Bij-praten.

Er is al weer veel gebeurd in- en rond de bijenstal. In het mezenkastje zit dit jaar een pimpelmees te broeden. Als jullie dit lezen zullen de jongen inmiddels wel zijn uitgevlogen. Een winterkoning had zijn nest gebouwd in de bijenstal tussen opgeslagen materialen. De jongen zijn inmiddels uitgevlogen waardoor ik het materiaal, zoals een bijen-uitlaatbord weer kan gaan gebruiken. Hier wordt het ook wel tijd voor. Vorig jaar had ik de eerste honing al geoogst. Dit jaar moet ik nog beginnen. Dit jaar was het dan ook een stuk kouder en natter dan vorig jaar. Dit jaar is eigenlijk meer het Hollandse weer zoals het zou moeten zijn. Vorig jaar was het veel te warm en droog voor Hollandse begrippen maar daar wennen we snel aan. Het gevolg van het huidige weer is wel dat de ontwikkeling van de hommels en andere insecten wat achter loopt ten opzichte van vorig jaar. Ik heb dan ook al van verschillende leden de vraag gekregen of er niet veel te weinig hommels en andere insecten zijn. Ik denk dat deze over een paar weken weer volop aanwezig zullen zijn. Dan hebben ze hun achterstand weer ingehaald.

Nu we het toch over andere insecten hebben, uit waarnemingen, dit voorjaar, blijkt dat de Aziatische hoornaar zich al veel meer verspreid heeft in Nederland dan verwacht. Een paar nummers Tuinpraat geleden heb ik hier nog een stuk over geschreven met een inlegvel hoe deze wesp te herkennen is. Op het prikbord in de hal van Het Gebouw hangt dit informatieblad nog. Kijk hier nog een naar zodat je deze wesp herkent als deze in je tuin rondvliegt.

Deze Aziatisch hoornaar eet veel andere bestuivende insecten, waaronder honingbijen, en is daarmee een bedreiging voor de biodiversiteit.

Maak altijd een foto en meld het op <https://waarneming.nl/go/vespa-velutina/> als je een Aziatische hoornaar denkt te zien.

Voor de bijenstal heb ik vorig jaar de stenen verwijderd en de grond omgespit. Op dit moment staat er een veld Phacelia in bloei. Phacelia staat bekend als bijenbrood. Bijen verzamelen er nectar en stuifmeel. Phacelia staat ook bekend als groenbemester. Door de snelle groei van deze plant onderdrukt het makkelijk andere onkruiden. Het levert bij het onderspitten naast droge stof voor meer humus ook stikstof waar de vervolgteelt van kan profiteren. Heb je een stuk grond dat je in juni/juli niet meer gebruikt voor een volgteelt, zaai hier dan Phacelia. Je hebt dan geen last van onkruid en naast een mooie aanblik van je tuin verrijkt het je grond op een natuurlijke manier.

Met de bijen gaat het gelukkig goed. Als imker wil je het natuurlijk zwermen voorkomen. Zwermen is het natuurlijke proces van vermeerdering van volken. Elk bijenvolk wil graag zorgen voor enkele nieuwe bijenvolken. Dat doen ze door een aantal zwermen te vormen. Een zwerm bestaat uit een koningin en een grote hoeveelheid bijen. Een zwerm vliegt uit en gaat eerst ergens in een tros hangen om vandaar uit naar een definitieve plek te vliegen waar ze een nieuw nest zullen gaan maken. Zwermende bijen hebben hun maag vol met honing als voedsel voor de komende dagen. Zwermende bijen zijn daardoor niet agressief. Een aankomende zwerm geeft een indrukwekkend schouwspel met een indrukwekkend geluid. Mocht het een keer gebeuren dat een zwerm in je tuin belandt schik dan niet maar probeer te genieten van dit schouwspel. Vele dwars door elkaar heen vliegende bijen in een grote wolk die het voor elkaar krijgen om binnen een half uur samen te komen en als een tros druiven ergens te gaan hangen. Een imker schept deze bijenzwerm graag omdat dit weer een nieuw volk is dat zich heel goed zal ontwikkelen.

Ik gebruik deze natuurlijke drang van bijenvolken om zich te vermeerderen door op het juiste moment de volken op te splitsen in meerdere kleinere volkjes. De bijen zelf hebben dan het idee dat ze al gezwermd hebben. Hierdoor voorkom ik overlast voor mijn burens. Imkers die last hebben gehad van wintersterfte kunnen bij mij dan weer aan een nieuw volkje komen.

Om zachte bijen te houden moeten de koninginnen waar ik van na teel wel raszuiver bevrucht worden. Dit doen we op het eiland Vlieland waar een bevruchtungsstation zit voor Carnica bijen. Eind juni gaan 6 kleine volkjes, ieder met een onbevruchte koningin op reis naar dit eiland. Na 2 weken vakantie komen ze weer terug in de hoop dat ze goed bevrucht zijn en een aantal jaar voor nieuwe jonge en vriendelijke nieuwe koninginnen kunnen zorgen.

Crème honing

Op dit moment is in de kantine Crème honing te koop. Een wat onbekend product misschien. Elke honing gaat van nature kristalliseren. Crème honing ontstaat door tijdens het kristallisatieproces de honing regelmatig te roeren. De kristallen die ontstaan tijdens de kristallisatie blijven hierdoor klein en de honing blijft daardoor als pasta smeerbaar. De smaak wordt hierdoor beter. Je proeft in je mond geen korrels maar meer de pure honing. Voor mensen en kinderen die honing op brood of pannenkoeken smeren is dit de ideale honing.

Onverwacht bezoek,

Op vrijdagmiddag 26 mei werd ik geroepen door een lid van de tuinvereniging. In tuin 112 was een grote hoeveelheid 'vliegen'? beland, of het soms bijen konden zijn. Samen zijn we gaan kijken en inderdaad, op kniehoogte hing een bijenzwerm in de klimop. Ik heb een schepkorf, plantenspuit en een krulspeld gepakt uit de bijenstal. Eerst even rustig gekeken bij de zwerm of ik de koningin kon vinden. De bijen waren erg rustig maar doordat de zwerm in de klimop zat was de koningin niet te vinden. Toen heb ik de hele tros een beetje vochtig gemaakt met de plantenspuit. Het doel hiervan is dat de bijen wat meer bij elkaar gaan zitten zodat ze met elkaar in de korf vallen als ik aan de struik ga schudden. De korf onder de bijentros gehouden en toen zo goed als mogelijk de bijen uit de klimop geschud. Een deel viel inderdaad in de korf. In de korf kon ik de koningin vrij snel vinden. Ik heb haar gepakt en in de krulspeld gestopt dat als kluisje fungeert. Met de koningin in het kluisje in de korf zal de zwerm niet meer verder trekken. De koningin kan tenslotte niet meer weg. Het is nu alleen wachten tot dat alle bijen zich verzamelen bij de koningin in de korf. Dit duurt meestal tot de avond omdat er altijd nog speur- en haalbijen blijven vliegen tot het donker is. Ik ben daarom 's avonds terug gegaan om de korf op te halen. De zwerm zat rustig in de korf. Om het opvliegen van de bijen tegen te gaan sluit ik de onderkant van de korf af met insecten gaas. In de bijenstal had in intussen een lege kast gevuld met ramen met kunstraat. Hier heb ik de zwerm in afgeschud. De volgende morgen waren de bijen al druk aan het vliegen rond hun nieuwe woning. Ze moeten tenslotte even wennen aan de plek waar ze voortaan naartoe moeten vliegen. Dit gedrag noemen we dan ook 'invliegen'.

De zwerm was niet van mij afkomstig maar het is een algemeen gebruik dat de imker die de zwerm schept zich ook eigenaar mag noemen. Zo kan ik weer een andere imker blij maken met een nieuw volkje.

Mocht iemand een vraag hebben over dit stukje of een andere vraag over bijen. Stuur je vraag dan naar ltm.vanderheijden@gmail.com. Dan kom ik hier in een volgende Tuinpraat op terug.